

## Περιεχόμενα

1. ΚΑΤΑ 2.123 ΑΤΟΜΑ ΜΕΙΩΘΗΚΕ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΟ Ν... ΑΝΑΤΟΛΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ 04/01/2023 σελ.15
2. ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΠΟ ΤΟ... ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ 03/01/2023 σελ.6
3. ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΔΩΡΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ 31/12/2022 σελ.7
4. Η ΚΑΒΑΛΑ ΠΟΥ ΣΥΡΡΙΚΝΩΝΕΤΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΑΣΩΘΗΚΕ ΚΑΙ... ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΚΑΒΑΛΑΣ 04/01/2023 σελ.1,4
5. ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ 04/01/2023 σελ.12
6. ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΧΘΕΣ... ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΙ 04/01/2023 σελ.20,21
7. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΙΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΕΣΤΙΑ 04/01/2023 σελ.1,2
8. ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΔΥΣΚΟΛΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 04/01/2023 σελ.13
9. ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗ ΓΙΑ 35ΑΡΗΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 04/01/2023 σελ.1,21,23

## 1. ΚΑΤΑ 2.123 ΑΤΟΜΑ ΜΕΙΩΘΗΚΕ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΟ Ν ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Μέσο: . . . . . ΑΝΑΤΟΛΗ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 15



# Κατά 2.123 άτομα μειώθηκε ο πληθυσμός στο Ν. Λασιθίου

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: από τη σελίδα 1

νέα συνθήκη ο Δήμος Σητείας συμπεριλαμβάνεται στην κατηγορία αυτή μαζί με τους Δήμους Αγίου Νικολάου και Ιεράπετρας, έχοντας πλέον 20.220 κατοίκους.

Σε ότι αφορά πάντως τη γενικότερη μείωση που καταγράφεται στο Λασιθί - αν και δεν έχουμε ακόμα αναλυτικά στοιχεία ανά δημοτική κοινότητα - η εικόνα είναι ενδιαφέρουσα αφού προκύπτουν συμπεράσματα με τα στοιχεία ανά δημοτική ενότητα. Δεν μπορούμε όμως να εστιάσουμε με ακριβή χωροταξικά κριτήρια την μείωση. Αν δηλαδή περιορίζεται στα μικρά χωριά που φθίνουν ή αν απλώνεται και σε μεγαλύτερους οικισμούς.

### Δήμος Αγίου Νικολάου

Κατά 1.504 κατοίκους μειώθηκε ο πληθυσμός του Δήμου Αγίου Νικολάου, σύμφωνα με την καταγραφή των απόλυτων αριθμών. Έτσι, από 27.074 κατοίκους το 2011, κατά την απογραφή του

2022 κατέβηκε ο πληθυσμός στις 25.570 κατοίκους, διατηρώντας τον όμως ως τον μεγαλύτερο πληθυσμιακό Δήμο.

Η Δημοτική Ενότητα Αγίου Νικολάου φαίνεται αν αυτές είναι στην πόλη μεγάλες απώλειες (1.372 κάτοικοι) χωρίς όμως να μπορεί να προσδιοριστεί αν αυτές είναι στην πόλη ή σε κάποια δημοτική κοινότητα, αφού περιλαμβάνει Ελούντα, Κριτσά, Καλό Χωριό κ.α. Αυτά τα στοιχεία που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον, θα πρέπει να περιμένουμε την παρουσίαση της πλήρους εικόνας του Δήμου για να τα αποτιμήσουμε με επάρκεια. Πάντως, η Δημοτική Ενότητα Αγίου Νικολάου από 20.679 έχει πέσει στις 19.307 κατοίκους.

Μόλις 132 κάτοικοι είναι η μείωση που αναλογεί στις άλλες δύο Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Αγίου Νικολάου. Αν και δεν είναι ακριβές πως αφορά και τις δύο Δημοτικές Ενότητες, αλλά μόνο την Δημοτική Ενότητα Βραχασίου, η οποία καταγράφει μείωση 336 κατοίκων! Δηλαδή, από

1.932 κατοίκους που είχε το Βραχάσι ως Δημοτική Ενότητα (Βραχάσι, Σίσι, Μίλατος) μειώθηκε στους 1.596 με την τελευταία απογραφή.

### Αύξηση η Νεάπολη

Το αξιοσημείωτο είναι πως η Δημοτική Ενότητα Νεάπολης παρουσιάζει αύξηση! Από 4.463 κατοίκους το 2011, έφθασε το 2022 να καταγράφει 4.667 κατοίκους, δηλαδή σημειώνει μια αύξηση 204 κατοίκων! Είναι προφανές πως αποτυπώνει ένα εξαιρετικά θετικό στοιχείο αυτή η μικρή, αλλά σημαντική αύξηση πληθυσμού στη Νεάπολη όταν συνολικά η απώλεια στο Δήμο Αγίου Νικολάου είναι μεγάλη και δεν περνά απαρατήρητη. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως η αύξηση στη Νεάπολη συγκρατεί την πληθυσμιακή υποχώρηση στο Δήμο. Αν η μείωση του πληθυσμού στη Δημοτική Ενότητα Νεάπολης ακολουθούσε αναλογικά τον ρυθμό των άλλων δύο Δημοτικών Ενοτήτων (Αγίου Νικολάου και Βραχασίου) θα έπρεπε να επιβαρύνει την μείωση στο Δήμο Αγίου Νικολάου κατά 400 - 500 άτομα επιπλέον, δηλαδή συνολικά η απώλεια θα καταγραφόταν στους 2.000 κατοίκους, περίπου. Η διαφοροποίηση, όμως, της αύξησης καταγράφεται ως εξαιρετικά ευεργετική για το σύνολο του Δήμου.

### Αύξηση στο Οροπέδιο Λασιθίου

Πάντως, πολύ μεγάλη αναλογική αύξηση καταγράφεται στο Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου. Συγκεκριμένα, ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου είχε 2.387

κατοίκους το 2011 και τώρα με την απογραφή του 2022 σημείωσε κατακόρυφη άνοδο, φτάνοντας τους 3.231 κατοίκους! Αυτό σε απόλυτους αριθμούς μεταφράζεται σε 844 κατοίκους! Πρόκειται για ένα νούμερο εξαιρετικά υψηλό που οφείλεται και στην παρουσία ως μόνιμων κατοίκων, εργατών γης που βρήκαν καταφύγιο στην περιοχή, αλλά και ανθρώπων που τιμούν τον τόπο τους, ως κάτοικοι. Αποτελεί δε μια εξαιρετικά σημαντική απόδειξη της αναπτυξιακής προοπτικής που μπορεί να έχει η περιοχή λόγω του πρωτογενή τομέα σε συνδυασμό με τον τουριστικό.

Επιπλέον, είναι εντυπωσιακό το γεγονός πως ο μικρότερος και λόγω ορεινότητας μειονεκτικότερος Δήμος του Λασιθίου, έχει καταφέρει να πείσει αρκετούς πολίτες του να απογραφούν στην περιοχή του Δήμου, στηρίζοντας περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή τον τόπο καταγωγής τους!

### Στο Δήμο Ιεράπετρας

Οι Δήμοι Αγίου Νικολάου και Ιεράπετρας δείχνουν να καταγράφουν

τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση με τον Δήμο Ιεράπετρας να καταγράφει τη μεγαλύτερη μείωση σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας. Η απογραφή του 2011 έδινε πληθυσμό 27.602 στον Δήμο Ιεράπετρας, ωστόσο στη συνέχεια υπήρξε μείωση 26.200 κατοίκους (το νούμερο προκύπτει μετά την αφαίρεση των 1.402 από τις τέσσερις κοινότητες που πήγαν στον Δήμο Σητείας με την αλλαγή των διοικητικών ορίων).

Στα νέα δεδομένα με την απογραφή του 2022 ο πληθυσμός μειώνεται κατά 1.963 κατοίκους. Έτσι φτάνει πλέον με την τελευταία απογραφή στους 24.237 κατοίκους. Από αυτούς, η Δημοτική Ενότητα Ιεράπετρας σημειώνει τη μεγάλη μείωση αφού πέφτει στις 21.687 από τις 23.708, δηλαδή καταγράφει μείωση κατά 2.021 κατοίκους! Μεγαλύτερη από αυτή που αποτυπώνει η γενική μείωση στον Δήμο. Την ίδια ώρα η Δημοτική Ενότητα Μακρύ Γιαλού καταγράφει οριακή αύξηση κατά 58 άτομα. Αύξηση η οποία παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον λόγω της αναπτυξιακής δυναμικής στην περιοχή.

### Στο Δήμο Σητείας

Ο Δήμος Σητείας καταγράφει μικρή αλλά ουσιαστική αύξηση για την άνοδο του πάνω από το όριο που χωρίζει τους

μικρούς με τους μεσαίους Δήμους της χώρας. Συγκεκριμένα, από 19.720 κατοίκους φτάνει τους 20.220 και με μια αύξηση κατά 500 κατοίκους, η οποία καταγράφεται ως δυναμική εξαίρεση σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας Κρήτης αλλά και πανελλαδικά. Έτσι, η Δημοτική Ενότητα Σητείας αυξήθηκε κατά 800 κατοίκους, φτάνοντας πλέον στην τελευταία απογραφή στις 15.313 κατοίκους από 14.513 που ήταν το 2011.

Η Δημοτική Ενότητα Λεύκης κατέγραψε οριακή αύξηση από 1.697 κατοίκους σε 1.777 δηλαδή κατά 80 κατοίκους. Αριθμός πάντως πολύ υψηλός για τα τοπικά δεδομένα μιας μικρής περιοχής. Αύξηση κατέγραψε και η Δημοτική Ενότητα Ιτάνου η οποία έφτασε τους 2.128 κατοίκους, αυξάνοντας κατά 20 τον αριθμό των καταγεγραμμένων κατοίκων.

Τέλος, η Δημοτική Ενότητα Ανάληψης έχει πληθυσμό 1.002 κατοίκους. Στην προκειμένη περίπτωση μετριάται για πρώτη φορά ως Δημοτική Ενότητα αφού στην προηγούμενη απογραφή ήταν στην Δημοτική Ενότητα Μακρύ Γιαλού (ο πληθυσμός των τεσσάρων χωριών ήταν 1.400 κάτοικοι).

ΜΙΧΑΛΗΣ  
ΑΤΣΑΛΑΚΗΣ

## 2. ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ...

Μέσο: . . . . . ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .03/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 6



### Εκδήλωση για το δημογραφικό από το Σύλλογο Πολυτέκνων Αγρινίου

**Τ**ο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας είναι το θέμα εκδήλωσης που θα πραγματοποιήσει ο Σύλλογος Πολυτέκνων Αγρινίου και Περιχώρων την Κυριακή 15 Ιανουαρίου.

Η εκδήλωση έχει προγραμματιστεί για τις 18.30 στην αίθουσα της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου, στο Παπαστράτειο Μέγαρο.

Στη διάρκεια της, όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση του Συλλόγου "θα τιμηθούν οι τρεις ιστορικοί φορείς της πόλης ΠΑΕ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΣ - Γ.Ε. Αγρινίου και Μ.Σ. ΟΡΦΕΑΣ, για την πολύχρονη, ανεκτίμητη και σημαντικότετη προσφορά τους στον Πολιτισμό και Αθλητισμό, καθώς και ο διακεκριμένος επεμβατικός καρδιολόγος, συμπατριώτης και πολύτεκνος κ. Γεώργιος Τριάντης για την σπουδαία και ανιδιοτελή προσφορά του στην επιστήμη και την γενέτειρα".

"Η εν λόγω εκδήλωση συνδιοργανώνεται με τον Δήμο Αγρινίου ο οποίος είναι χορηγός της, προς τον οποίο εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας", καταλήγει η ανακοίνωση.



### 3. ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΔΩΡΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ

Μέσο: . . . . . ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 31/12/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 7



## Πρωτοχρονιάτικα δώρα στους Πολυτέκνους

**Ε**ν όψει της Πρωτοχρονιάς η Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας προσέφερε δώρα για τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών.

Το Δ.Σ. του συλλόγου Πολυτέκνων Καρδίτσας ευχαρίστησε τον Γεν. Διευθυντή και Διευθύνοντα σύμβουλο της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας κ. Παναγιώτη Τουρναβίτη και ιδιαίτερα τα παιδιά των υπαλλήλων της Τράπεζας που είχαν την ευαισθησία να εισηγηθούν την προσφορά δώρων για τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών του συλλόγου μας.



«Avatar: The Way of water»:

#### 4. Η ΚΑΒΑΛΑ ΠΟΥ ΣΥΡΡΙΚΝΩΝΕΤΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΑΣΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΑ...

Μέσο: . . . . . ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΚΑΒΑΛΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 1



■ **Ο ΝΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΕΙ  
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ  
Η Καβάλα που συρρικνώνεται αλλά...  
διασώθηκε και τα παραδείγματα της  
Δράμας και της Καστοριάς** Σελ. 4





# Η Καβάλα που συρρικνώνεται αλλά... διασώθηκε και τα δραματικά παραδείγματα της Δράμας και της Καστοριάς

**Π**ολύτιμα συμπεράσματα για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον πολλών πόλεων της ελληνικής περιφέρειας προσέφερε -έστω και με τις όποιες επιφυλάξεις για τον τρόπο που έγινε- η απογραφή του 2021. Αυτό γιατί διακρίνονται πλέον καθαρά οι νέες τάσεις στην χώρα μας, όπως της υπογεννητικότητας, της μείωσης πληθυσμού και στα περιφερειακά αστικά κέντρα αλλά και των λόγων που οι Έλληνες πιέζονται και δεν μπορούν να φτιάξουν πια οικογένειες με δύο ή περισσότερα παιδιά. Τα παραπάνω στοιχεία ανέλυσε μιλώντας στον Alpha Radio ο δικηγόρος Νίκος Σιδηρόπουλος.

**Ο νόμιμος και ο μόνιμος πληθυσμός**  
«Νόμιμος πληθυσμός με απλά λόγια είναι ο πληθυσμός που αφορά ανθρώπους που διαμένουν στην Ελλάδα και είναι εγγεγραμμένοι στα δημοτολόγια της χώρας. Μόνιμος πληθυσμός είναι το σύνολο των ατόμων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε κάθε περιοχή της Ελληνικής επικράτειας. Η διάκριση μεταξύ του μόνιμου και του νόμιμου πληθυσμού είναι εάν το άτομο που έχει απογραφεί είναι εγγεγραμμένο στο τοπικό δημοτολόγιο. Τώρα, οι συνέπειες της διαφοράς αυτής είναι ότι οι έδρες και στις βουλευτικές εκλογές και στις αυτοδιοικητικές καθορίζονται στη βάση

του νόμιμου πληθυσμού. Αυτό που ανακοινώθηκε και για το νομό Καβάλας αυτές τις ημέρες από την απογραφή είναι ο νόμιμος πληθυσμός, αν θυμάστε το καλοκαίρι του 2022 ανακοινώθηκαν τα γενικά αποτελέσματα ανά περιφέρεια και ανά Περιφερειακή Ενότητα του μόνιμου πληθυσμού, της απογραφής που έγινε το φθινόπωρο του 2021».

**Στα αστικά κέντρα ο μόνιμος πληθυσμός είναι συνήθως ανώτερος του νόμιμου πληθυσμού**  
«Σε περιοχές που είναι αστικά κέντρα, όπως η Καβάλα για παράδειγμα, ο μόνιμος πληθυσμός είναι συνήθως ανώτερος του νόμιμου πληθυσμού. Σε περιοχές που είναι ημιαστικά κέντρα και περιοχές αγροτικές κτλ, όπως η δημοτική ενότητα Φιλίππων, με βάση τις προηγούμενες απογραφές, ο νόμιμος πληθυσμός είναι μεγαλύτερος συνήθως του μόνιμου πληθυσμού, έτσι τουλάχιστον είχε αποτυπωθεί το 2011. Είναι αυτό που λέμε έχω τα δικαιώματά μου στο χωριό, δεν τα έχω φέρει στην πόλη, ετεροδημότες κτλ».

**Οι αλλαγές στις βουλευτικές έδρες και το δραματικό παράδειγμα της Καστοριάς**  
«Οριακά διασώθηκε η τέταρτη έδρα του νομού μας, το ίδιο συνέβη και με τη Δράμα γιατί υπήρχε η φημολογία ότι θα χανόταν εκεί και η τρί-

## Ο δικηγόρος Νίκος Σιδηρόπουλος κάνει μία ενδελεχή ανάλυση των συμπερασμάτων που προκύπτουν από την απογραφή



τη έδρα. Να θυμίσουμε ότι η Δράμα είχε χάσει ήδη μία έδρα, ήταν 4εδρική και έγινε 3εδρική. Αυτό το φαινόμενο δυστυχώς χτυπάει συνήθως ακριτικούς νόμους της χώρας μας για παράδειγμα οι Σέρρες από έξι βουλευτές, φτάνουν στους πέντε, η Καστοριά από δύο που είχε, θα εκλέγει πλέον έναν βουλευτή στο κοινοβούλιο και η Θεσπρωτία το ίδιο. Να θυμίσουμε ότι η Καστοριά πριν από 40 χρόνια έστελνε τέσσερις βουλευτές στο Εθνικό Κοινοβούλιο. Κοί-

ταξε την άλλη όψη του νομίσματος, εμείς διασωθήκαμε γιατί έχουμε κάποια άλλα διαφορετικά χαρακτηριστικά σε σχέση με το νομό Καστοριάς, αλλά τώρα μία περιοχή, όπως των γουναράδων που ήταν ισχυρή, που δούλευε τόσο κόσμος εκεί στις βιοτεχνίες της γούνας που έκανε εξαγωγές σε όλη την Ευρώπη, πού κατέληξε σήμερα».

**Οι απώλειες της Καβάλας**  
«Μιλώντας πιο τοπικά, θα πρέπει πάντα να είμαστε σε

εγρήγορη. Η Καβάλα το 2011 είχε 67.500 νόμιμους κατοίκους περίπου και τώρα έχει 63.000. Αντίστοιχα από 55.000 νόμιμους κατοίκους η Δ.Ε. Καβάλας, τώρα έχει πλέον 52 χιλιάδες και κάτι, υπάρχει μείωση περίπου 3.000 και 1.500 ατόμων στην Δ.Ε. Φιλίππων. Η μείωση αυτή δεν ξεπερνά τον εθνικό μέσο όρο, βέβαια αν το αφήσουμε στην τύχη του το φαινόμενο, δεν ξέρουμε πράγματι πού μπορεί να βρεθούμε τα επόμενα χρόνια και αυτό είναι σημαντικό, θα πρέπει να το προσέξουμε, διότι αφορά και τις χρηματοδοτήσεις των δήμων. Τώρα υπήρχαν παράπονα για την αυτοαπογραφή που έγινε ηλεκτρονικά, ανλήθηκαν στοιχεία από το Taxinet. Δεν ήταν ο παραδοσιακός τρόπος που ο απογραφάεας ερχόταν πόρτα- πόρτα και συνήθως τον περιμέναμε με τις ώρες να χτυπήσει την πόρτα μας».

**Το στεγαστικό γίνεται το κύριο πρόβλημα των νέων ζευγαριών**  
«Αυτό το φαινόμενο με την στέγαση και τα Airbnb ήδη υπάρχει σε αρκετές Ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις, όπου ανθούσε τα τελευταία χρόνια η βραχυχρόνια μίσθωση, η Βαρκελώνη, στο Βερολίνο, στο Ντουμπρόβνικ της Κροατίας κτλ. Απλά εδώ στην πόλη μας πράγματι υπήρχαν πολλές παλιές οικίες με πολυιδιοκτησία, εγκαταλειμμένες, μικρά διαμερίσματα

που ήταν παρατημένα και χρίζανε ανακαίνιση. Ακόμα και στο κέντρο της πόλης χώροι που κατά την ανέγερση τους προορίζονταν για επαγγελματική χρήση και ήταν άδειοι, οι ιδιοκτήτες βρήκαν αυτή την διέξοδο ώστε και το ακίνητο να μην ρημάζει και να μην τους αποφέρει μόνο έξοδα, αλλά αντίθετα να τους αποφέρει και ένα κάποιο εισόδημα. Πάνω σε αυτή τη βάση αναπτύχθηκε όπως γίνεται συνήθως ένας άλλος κύκλος επαγγελματικής δράσης που αφορούσε ακριβώς την ανακαίνιση, τον εξοπλισμό, την καθαριότητα και την διαχείριση των συγκεκριμένων διαμερισμάτων. Μέχρι εδώ σωστά. Βεβαίως όπου υπάρχει αυξημένη ζήτηση εννοείται ότι αυξάνονται και οι τιμές. Πράγματι, ήδη έχουν ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια να αυξάνονται οι τιμές των πιστώσεων στις κατοικίες, γιατί όντως ο κάθε ιδιοκτήτης κοιτά την τσέπη του. Οπότε είναι λογικό, οι οικογένειες και μάλιστα εκείνες που είναι μεσαίου και χαμηλού εισοδήματος να πιέζονται οικονομικά και να εξωθούνται σε άλλες λύσεις ενδεχομένως. Μην ξεχνάμε ότι έχουμε και την ιδιομορφία του ανάγλυφου της πόλης μας, που δεν επιτρέπει με τόσο άνεση να οικοδομηθούν νέες περιοχές πλην του Περιγαλιού που θα πρέπει να δώσουμε μία προσοχή παραπάνω, έτσι ώστε να υπάρχει μια οικιστική διέξοδος ορθή όμως».

## 5. ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Μέσο: . . . . . ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 12



### » ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ 2021

# Το δημογραφικό σε πρώτο πλάνο

Κίνητρα ζητούν οι τρίτεκνες οικογένειες χτυπώντας καμπανάκι - Η Μαγνησία «αιμορραγεί», μείον 12.000 άτομα μέσα σε μία 10ετία

**Η** Μαγνησία «γερνάει» και «αιμορραγεί» σε πληθυσμό, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ από το 2011 έως το 2021 που έγινε η τελευταία απογραφή του νόμιμου πληθυσμού μετρά απώλειες 12.000 ατόμων. Πλέον ο νόμιμος πληθυσμός στη Μαγνησία, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, ανέρχεται σε 181.879 άτομα.



**Στα αίτια της υπογεννητικότητας συγκαταλέγεται ότι οι γυναίκες, ενώ γεννούσαν σε ηλικίες 20-25 ετών, σήμερα γεννούν σε ηλικίες 30-42 ετών**

υπογεννητικότητας.

#### 1.800 οι τρίτεκνες οικογένειες στη Μαγνησία

Η ενεργειακή κρίση, η ακρίβεια και η αβεβαιότητα, σύμφωνα με την κ. Βακουφτσά, λειτουργούν ως αντிகίνητρα, προκειμένου ειδικά τα νέα ζευγάρια να αποφασίσουν να δημιουργήσουν μεγάλη οικογένεια. Την ίδια στιγμή, το 50% των τρίτεκνων οικογενειών που είναι εγγεγραμμένες στον τοπικό σύλλογο, δεν λαμβάνουν κανένα επίδομα από την πολιτεία, ενώ περίπου 300 οικογένειες προσπαθούν να επιβιώσουν με ένα οικογενειακό εισόδημα, το οποίο φτάνει μόλις μέχρι και τα 12.000 ευρώ τον χρόνο, ενώ υπολογίζεται πως 100 τρίτεκνες οικογένειες της Μαγνησίας βρίσκονται στην ένδεia.

«Αν δεν υπάρξουν ουσιαστικά κίνητρα-και δεν εννοούμε τα επιδόματα, αλλά μέτρα μακροπρόθεσμα στην απασχόληση, στην εκπαίδευση και στον τομέα της οικονομίας-δύσκολα θα σταματήσει η δημογραφική γήρανση του πληθυσμού», προβλέπει η πρόεδρος, τονίζοντας ότι εκτός από τα θεσμικά και οικονομικά αίτηματα, υπάρχουν ακόμη προσκλήματα στους μόνιμους διορισμούς, που δημιουργούν επίσης προβλήματα στις τρίτεκνες οικογένειες.

**ΒΑΣΩ ΚΥΡΙΑΖΗ**



**Σούλα Βακουφτσά**  
**Η ενεργειακή κρίση, η ακρίβεια και η αβεβαιότητα λειτουργούν ως «αντிகίνητρα»**

Αυτό είχε και ως αποτέλεσμα ο νομός από εξαιρετικός να γίνει πενταεδρικός, ενώ η ανακοίνωση του νόμιμου πληθυσμού αποτελεί πλέον ηχηρό καμπανάκι για

Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης το δημογραφικό πρόβλημα που εντείνεται στον νομό, όπως επιβεβαιώνουν όλα τα στοιχεία.

Πριν από λίγο διάστημα η Ομοσπονδία Τρίτεκνων Ελλάδος σε μία προσπάθεια να αφιπνίσει την Πολιτεία και όλους τους αυθελογικούς φορείς είχε παρουσιάσει, στο πλαίσιο ημερίδας για το δημογραφικό πρόβλημα, στοιχεία τα οποία ήταν άκρως ανησυχητικά.

Η γενική γραμματέας της Ομοσπονδίας Τρίτεκνων Ελλάδος Σούλα Βακουφτσά, πρόεδρος του Συλλόγου Τριών Τέκνων Μαγνησίας, τόνιζε τότε ότι «το δημογραφικό πρόβλημα στην Ελλάδα είναι μεγαλύτερο ακόμα και από το οικονομικό», σημειώνον-

τας πως το 1961 οι άνω των 65 ετών ήταν το 8,3% του πληθυσμού και οι κάτω των 14 ετών ήταν το 26,2%, ενώ το 2020 οι άνω των 65 ετών ήταν το 22,3% και οι κάτω των 14 ετών ήταν το 14%.

Ερωτηθείσα σχετικά για τα αίτια της υπογεννητικότητας, η κ. Βακουφτσά μιλώντας στον ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ ανέφερε ότι οι γυναίκες, ενώ γεννούσαν σε ηλικίες 20-25 ετών, σήμερα γεννούν σε ηλικίες 30-42 ετών.

«Η υπογεννητικότητα και κατ' επέκταση το δημογραφικό πρόβλημα αποτυπώνεται και μέσα από το αρνητικό ισοζύγιο μεταξύ γεννήσεων και θανάτων στη Μαγνησία. Πρόκειται πλέον για ζήτημα ζωτικής σημα-

σίας. Η Πολιτεία οφείλει να σκύψει αποφασιστικά και να δώσει κίνητρα που θα ενθαρρύνουν τα νέα ζευγάρια να δημιουργήσουν οικογένεια», εκτίμησε η πρόεδρος.

«Το δημογραφικό πρόβλημα είναι μία σύγχρονη απειλή για τη χώρα μας, καθώς τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μείωση στον αριθμό των γεννήσεων», σημείωσε ακόμη.

«Η Ελλάδα είναι μία χώρα που γερνάει. Το πρόβλημα δεν αφορά μόνο στη Μαγνησία. Είναι εθνικό», πρόσθεσε, υπογραμμίζοντας την ανάγκη λήψης μέτρων από την πολιτεία και τη στήριξη των νέων ζευγαριών για την αντιμετώπιση του προβλήματος της



# Γεννήσεις και γονιμότητα των γενεών στην Ελλάδα, χθες και σήμερα

Από 700 έως 900 παιδιά λιγότερα ανά 1.000 γυναίκες το 2016-2025 συγκριτικά με 60 χρόνια πριν

Των Βύρωνα Κοτζαμάνη και Αναστασίας Κωστάκη\*

Το «δημογραφικό» βρίσκεται πλέον στην επικαιρότητα με τις ανησυχίες να επικεντρώνονται στον περιορισμένο αριθμό των γεννήσεων και στους εδώ και δεκαετίες χαμηλούς δείκτες ετήσιας γονιμότητας (<1,5 παιδιά ανά γυναίκα), γεννήσεις και δείκτες που συγκρινόμενοι με αυτούς των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών αφήνουν να διαφανούν σημαντικές αλλαγές. Η μείωση των γεννήσεων και των ετήσιων αυτών δεικτών είναι αποτέλεσμα των μεταπολεμικών αλλαγών των αναπαραγωγικών συμπεριφορών μας, οι οποίες αποτυπώνονται και σε πλήθος άλλων δημογραφικών δεικτών.

## Οι γεννήσεις χθες και σήμερα

Οι γεννήσεις κάθε χρονιά είναι προϊόν δύο ανεξάρτητων παραγόντων: του **πλήθους των γυναικών** αναπαραγωγικής ηλικίας και του **τελικού αριθμού** των παιδιών που θα κάνουν οι γυναίκες αυτές (καθώς και της ηλικίας που θα φέρουν στον κόσμο τα παιδιά τους).

Οι 1,545 εκατ. γεννήσεις της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας, για την οποία διαθέτουμε πλήρη στοιχεία (κατανομή τους ανά ηλικία της μητέρας), προέρχονται κυρίως από γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930 (το 64% δε των γεννήσεων αυτών από μητέρες μικρότερες των 30 ετών). Οι ετήσιοι δείκτες γονιμότητας της περιόδου αυτής κυμαινόνταν από **2.100 έως 2.300 παιδιά ανά 1.000 γυναίκες** και η μέση ηλικία της μητέρας στην απόκτηση των παιδιών από **28 έως 29 έτη**.

Το πλήθος των γυναικών ηλικίας 20-35 ετών τη δεκαετία αυτή – όλες Ελληνίδες – κυμαίνεται γύρω από τα **1,1 εκατ.**, το σύνολο όλων των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας (20-44 ετών) γύρω από τα **1,6 εκατ.**, οι εκτός γάμου γεννήσεις είναι ελάχιστες (1,5% του συνόλου). Τέλος, οι πρώτες γεννήσεις αποτελούν το 41%

του συνόλου, οι δεύτερες το 33%, οι τρίτες το 14% και οι τέταρτες και άνω περίπου το 12%.

Οι αναμενόμενες 835.000 γεννήσεις την περίοδο 2016-2025 (710.000 λιγότερες από αυτές της δεκαετίας 1956-1965) θα προέλθουν κυρίως από γυναίκες **30-44 ετών** (το 70% έναντι του 35% το 1956-1965), που γεννήθηκαν γύρω από το 1985. Οι ετήσιοι δείκτες γονιμότητας αναμένεται να κυμανθούν το 2016-2025 γύρω από τα **1.400 παιδιά ανά 1.000 γυναίκες** (700 έως 900 παιδιά λιγότερα σε σχέση με μια εξηκονταετία πριν) και η μέση ηλικία στη γέννηση των παιδιών εγγίζει τα 32 έτη (4-5 έτη υψηλότερη από την αντίστοιχη της περιόδου 1956-1965).

Οι γυναίκες ηλικίας 30-45 ετών τη δεκαετία 2016-2025 (το 85% Ελληνίδες και το 15% αλλοδαπές) κυμαίνονται γύρω από το **1 εκατ.** και όλες οι γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας (20-44 ετών) γύρω από τα **1,6 εκατ.**, μη διαφέρουσες σημαντικά από τις γυναίκες των ίδιων ηλικιών της περιόδου 1956-1965. Οι γεννήσεις από **αλλοδαπές μητέρες** θα αποτελέσουν το 1/6 σχεδόν των 835.000 αναμενόμενων γεννήσεων, οι εκτός γάμου το 14%-16% (έναντι <1,5% το 1956-1965), σχεδόν μία στις δύο από τις γεννήσεις αυτές θα προέρχονται από συμβιώσεις σε σύμφωνο.

**Μόνον το 31%** των γεννήσεων θα προέρχεται πλέον από γυναίκες μικρότερες των 30 ετών (έναντι του 64% έξι δεκαετίες πριν), οι πρώτες γεννήσεις θα αποτελούν περίπου το 48%-49% του συνόλου, οι δεύτερες το 37%-38%, οι τρίτες το 10% και οι τέταρτες και άνω το 4%-5%.

Τα δεδομένα που παραθέσαμε μας δίνουν μια σαφή εικόνα των σημαντικών αλλαγών που επήλθαν ανάμεσα στις δύο συγκρινόμενες δεκαετίες. Οι διαφορές δεν αφορούν μόνον το πλήθος των γεννήσεων (**μείωση κατά 700.000 και κατά 45%**) και τις τιμές των συγχρονικών δεικτών (από 2.300-2.100 παιδιά ανά 1.000 γυναίκες το 1956-1965 σε 1.450-1.350 παιδιά/1.000 γυναίκες το 2016-2025). Η μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών έχει αυξηθεί, το ειδικό βάρος των **εκτός γάμου γεννήσεων** έχει δεκαπλασιαστεί και ένα σημαντικό μέρος τόσο του συνόλου των γεννήσεων (μία στις έξι) όσο και των τέταρτων και άνω προέρχεται πλέον από αλλοδαπές γυναίκες.

Ταυτόχρονα 69 στις 100 γεννήσεις θα προέρχονται από μητέρες μεγαλύτερες των 30 ετών (συγκριτικά με μόλις 36 στις 100 το 1956-1965), ενώ οι τρίτες και άνω γεννήσεις θα αποτελούν το 13%-14% έναντι του 26% το 1956-1965. Είναι ταυτόχρονα προφανές ότι η μείωση κατά 46% των γεννήσεων ανάμεσα στις δύο προαναφερθείσες περιόδους δεν οφείλεται στο μικρότερο

**Η** αναφορά σε κάποιους από τους δείκτες αυτούς μας επιτρέπει να κατανοήσουμε πώς από **1,545 εκατ.** γεννήσεις τη δεκαετία 1956-1965 αναμένεται να έχουμε μόνον **835.000** τη δεκαετία 2016-2025 και πώς από **2,25 παιδιά** ανά γυναίκα στις γενεές που γεννήθηκαν γύρω από το 1930 θα έχουμε λιγότερα από **1,5 παιδιά** στις εγγονές τους, τις γυναίκες δηλαδή που γεννήθηκαν γύρω από το 1985. Είναι όμως, ταυτόχρονα, ιδιαίτερα χρήσιμη και για τους επιφορτισμένους με τη λήψη μέτρων πολιτικής για την ανάρθρωση της γονιμότητας.

**Μόνον το 31% των γεννήσεων θα προέρχεται πλέον από γυναίκες μικρότερες των 30 ετών**







πλήθος των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας το 2016-2025 σε σχέση με το αντίστοιχο πλήθος της περιόδου 1956-1965. Οφείλεται κυρίως στη μείωση της γονιμότητας των γενεών από τις οποίες προήλθαν ή από τις οποίες θα προέλθουν οι γεννήσεις των δύο αυτών περιόδων (από τη μείωση δηλαδή του μέσου αριθμού παιδιών ανά γυναίκα που έφεραν ή θα φέρουν στον κόσμο οι γενεές αυτές).

**Η γονιμότητα των παλαιότερων και των νεότερων γενεών**

Όπως αναφέραμε, οι γεννήσεις της δεκαετίας 1956-1965 προέρχονται κυρίως από γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930, ενώ αυτές της δεκαετίας 2016-2025 από τις γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985. Επομένως, αν συγκρίνουμε τη γονιμότητα των πρώτων με τις δεύτερες είναι σαν να συγκρίνουμε – λαμβάνοντάς υπόψη τη μέση ηλικία στην απόκτηση των παιδιών – τη γονιμότητα εγγονών και γιαγιάδων.

Ειδικότερα εκτιμάται ότι οι 1.000 γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930 έκαναν κατά μέσον όρο 2.250 παιδιά, **οριακά αναπαραγόμενες** αν λάβει κάποιος υπόψη την υψηλή βρεφική, παιδική και εφηβική θνησιμότητα της οικοασετίας 1930-1950 (υπενθυμίζουμε ότι, αν η θνησιμότητα είναι μηδενική, για να αντικατασταθούν 1.000 γυναίκες από 1.000 κόρες σε ηλικία που με τη σειρά τους θα κάνουν παιδιά, θα πρέπει οι 1.000 αυτές γυναίκες να φέρουν στον κόσμο 2.050 παιδιά).

Οι 1.000 γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985 (Ελληνίδες και αλλοδαπές) αναμένεται να κάνουν περίπου 1.450 παιδιά και, επομένως, το «έλλειμμα» για την πλήρη αντικατάστασή τους είναι σημαντικό, καθώς απαιτούνται περισσότερα από **600 επιπλέον παιδιά** από αυτά που θα κάνουν ώστε κάθε μία από αυτές να αντικατασταθεί από μια κόρη.

Οφείλουμε ταυτόχρονα να υπενθυμίσουμε ότι η μείωση της γονιμότητας στις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1900 ήταν **σχεδόν συνεχής** (με μικρές περιόδους σταθεροποίησης γύρω από τα 2,0 παιδιά ανά γυναίκα στις γενεές 1945-1960), καθώς η Ελλάδα δεν γνώρισε το «baby-boom» που χαρακτήρισε τις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες την πρώτη μεταπολεμική περίοδο. Έτσι όσες γυναίκες γεννήθηκαν στις αρχές του προηγούμενου αιώνα έκαναν κατά μέσο όρο περισσότερα από τρία παιδιά, αυτές που γεννήθηκαν μια εικοσαετία αργότερα 2,4, όσες γεννήθηκαν την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία γύρω από τα 2,0 και οι γεννηθείσες το 1970-1980 από 1,6 έως 1,5 παιδιά ανά γυναίκα.

Ας εξετάσουμε όμως πώς προκύπτει η μείωση κατά 800 παιδιά ανάμεσα στις 1.000 γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930 και στις αντίστοιχες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985 (από 2.250 σε 1.450 παιδιά). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους:

♦ Στην **αύξηση** του ποσοστού των γυναικών που δεν έφεραν ή δεν θα φέρουν στον κόσμο ένα παιδί (εκτιμάται ότι το ποσοστό αυτό ήταν 15% στις γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930, ενώ εγγίζει το 24% σε αυτές που γεννήθηκαν γύρω από το 1985).



♦ Στη **συνεχή μείωση** των πιθανοτήτων στις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1960 και έφεραν στον κόσμο ένα παιδί να κάνουν ένα δεύτερο, καθώς και σε εκείνες που έκαναν ένα δεύτερο να φέρουν στον κόσμο ένα τρίτο.

Οι προαναφερθείσες αλλαγές συνέτειναν και στη σημαντική μείωση των γυναικών με τρία τουλάχιστον παιδιά (από 350 στις 1.000 γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1930 σε 120 στις 1.000 γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985, δηλαδή 230 λιγότερες).

Επομένως, ακόμη και αν δίνονταν κάποια «εξαιρητικά» κίνητρα στις τρίτεκνες γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985 και το ποσοστό αυτών που από τρία θα κάνουν τέσσερα ή περισσότερα διπλασιαζόταν, ο διπλασιασμός αυτός **ελάχιστο θα επηρέαζε** τον τελικό αριθμό των παιδιών που θα έκαναν κατά μέσο όρο οι γυναίκες των γενεών αυτών, καθώς θα είχαμε μόνον 35 παιδιά επιπλέον (1.485 ανά 1.000 γυναίκες έναντι 1.450 στις γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1985).

Η μη κατανόηση από τους πολιτικούς μας των αλλαγών αυτών στη γονιμότητα των μετὰ το 1960 γενεών οδήγησε στη λήψη μέτρων επικεντρωμένων σχεδόν αποκλειστικά στους **πολύτεκνους** (τέσσερα παιδιά και άνω), μέτρα που προφανώς **δεν απέτρεψαν** τις πτωχικές τάσεις της γονιμότητας.

Με βάση τα προαναφερθέντα, η ανακοπή των τάσεων αυτών, η σταθεροποίηση και στη συνέχεια η ανόρθωση της γονιμότητας δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί:

♦ αν το ποσοστό των γυναικών χωρίς παιδιά **σταθεροποιηθεί** γύρω από το 25% στις νεότερες γενεές

♦ και αν **δεν αυξηθούν** οι πιθανότητες όσων έχουν ένα πρώτο παιδί να κάνουν ένα δεύτερο και δευτερευόντως όσων έχουν κάνει ένα δεύτερο να φέρουν στον κόσμο ένα τρίτο.

Η Ελλάδα δεν γνώρισε το «baby-boom» της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου

Αυτό φυσικά προϋποθέτει τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την απόκτηση του επιθυμητού αριθμού παιδιών και, ειδικότερα,

- ♦ την **άρση** των ασυμβατότητων ανάμεσα στην εργασιακή και οικογενειακή ζωή – αλλά και των υφιστάμενων ακόμη εντόνων έμφυλων διακρίσεων σε πλήθος πεδίων,
- ♦ τη **μείωση** του επιπλέον κόστους (άμεσου και εμμέσου) που προκύπτει από την έλευση ενός παιδιού,
- ♦ την **απόδοση** στους εργαζόμενους/ες στον ιδιωτικό τομέα που έχουν παιδιά (ή περιμένουν ένα παιδί) των όποιων πλεονεκτημάτων έχουν οι αντίστοιχοι εργαζόμενοι/ες στον δημόσιο τομέα,
- ♦ τη **δυνατότητα** στέγασης χωρίς συνταρακτική επιβάρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού μέσω ενός νέου εκτεταμένου προγράμματος κοινωνικής κατοικίας,
- ♦ την **ταχύτατη** μείωση των ιδιαίτερα υψηλών ακόμη ποσοστών ανεργίας στους νέους,
- ♦ την **αύξηση** των διαθέσιμων εισοδημάτων τους καθώς και τον περιορισμό των επισφαλών σχέσεων εργασίας τους.

Προϋποθέτει όμως ταυτόχρονα και ένα **αποτελεσματικό και διευρυνμένο κράτος προνοίας**, το οποίο θα προσφέρει – εκτός των άλλων – μια επαρκή στήριξη και θα αίρει μερικούς τη διάχυτη για το μέλλον ανασφάλεια των νέων γενεών, που αποτελεί ένα από τα εμπόδια για τη δημιουργία της οποίας μορφής οικογένειας και την απόκτηση των όσων παιδιών επιθυμούν...

© Ο Θύρων Κοτζαμάνης (bkozat@uth.gr) και η Αναστασία Κωστάκη (kostaki@aueb.gr) είναι καθηγητές Δημογραφίας, κύριοι ερευνητές, Ερευνητικό Πρόγραμμα (ΕΛΙΔΕΚ) «Δημογραφικά Προτάγματα στην Έρευνα και Πρακτική στην Ελλάδα».

## 7. Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΙΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: .....ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: ...04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: ...04/01/2023

Σελίδα: ..... 1



### **Η προσωπική διαφορά καθορίζει τις αυξήσεις στις συντάξεις**

**ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ** πολύπλοκη αποδεικνύεται η διαδικασία υπολογισμού των αυξήσεων 7,75% στις συντάξεις, όπως περιγράφεται σε πολυσέλιδη έγκυκλιο του ΕΦΚΑ. Σημεία κλειδί για τον υπολογισμό είναι η ημερομηνία έναρξης καταβολής της συντάξεως, ή προσωπική διαφορά θετική και αρνητική, αλλά και

*Συνέχεια στην σελ. 2*

Μέσο: . . . . . ΕΣΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 2



# ‘Η προσωπική διαφορά καθορίζει τις αυξήσεις στις συντάξεις

## ‘Η διαδικασία υπολογισμού και οι 4 κατηγορίες συνταξιούχων

**Συνέχεια από την σελ. 1**

κάποιες ιδιαιτερότητες όσον αφορά στις συντάξεις χηρείας και τις νέες συντάξεις που καταβάλλονται τό 2023 για πρώτη φορά.

Όπως επισημαίνεται και στην λεπτομερή έγκύκλιο του Υπουργείου Έργασίας, όσοι είχαν συνταξιοδοτηθεί πριν από τον Μάιο του 2016 και διατηρούν μεγάλη προσωπική διαφορά θα δούν μόνο λογιστικές αυξήσεις, καθώς η αύξησης θα απορροφηθεί από την προσωπική διαφορά. Με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθούν 4 κατηγορίες αυξήσεων ανάλογα με τό ποσόν που θα λάβουν ή δέν θα λάβουν από την αύξηση.

Συγκεκριμένα, θα λάβουν πραγματική αύξηση: Συνταξιούχοι μετά την 12/5/2016. - Συνταξιούχοι πριν από την 12/5/2016 που δέν έχουν προσωπική διαφορά. - Συνταξιούχοι πριν από την 12/5/2016 που έχουν μικρή προσωπική διαφορά που θα υπερκαλυφθεί από την αύξηση. Θα λάβουν «λογιστική» αύξηση: Συνταξιούχοι πριν από την 12/5/2016 που έχουν μεγάλη προσωπική διαφορά που θα υπερκαλύψει την αύξηση.

Οι αυξήσεις θα καταβληθούν στό τέλος Ιανουαρίου, με αναδρομική ισχύ από 1/1/2023 σε κάθε είδους κύρια σύνταξη του e-ΕΦΚΑ, δηλαδή στις κύριες συντάξεις λόγω γήρατος, γήρατος λόγω αναπηρίας, λόγω αναπηρίας και λόγω θανάτου. Δέν θα δοθούν αυξήσεις στις ήδη καταβαλλόμενες προσωρινές συντάξεις και σε όρισμένα επίδοματά όπως τό έξωιδρυματικό επίδομα του ΕΦΚΑ.

Ός πρός τις συντάξεις λόγω θανάτου συνταξιούχου, εάν ό θάνατος επέλθει έντός του Νοεμβρίου 2022, ή έναρξη καταβολής της συντάξεως λόγω θανάτου είναι ή 1η Δεκεμβρίου, έπομένως ή τελευταία θα αυξηθεί με βάση τόν συντελεστή αυξήσεως συντάξεων ως ήδη καταβαλλόμενη την 31.12.2022.

Όστόσο, εάν ό ό θάνατος επέλθει έντός του Δεκεμβρίου 2022, ή έναρξη καταβολής της συντάξεως λόγω θανάτου είναι ή 1η Ιανουαρίου. ‘Η προσωπική διαφορά αποτελεί κλειδί προκειμένου νά γίνει σαφές εάν αυτή είναι συμψηφιστέα με την έπικείμενη αύξηση. Ειδικότερα, διακρίνονται οι έξης κατηγορίες προσωπικών διαφορών:

Θετική προσωπική διαφορά προκύπτει όταν ή σύνταξις που λαμβάνει ό συνταξιούχος είναι υψηλότερη από αυτή που θα έπαιρνε, εάν ό υπολογισμός της είχε γίνει με βάση τά όσα προβλέπονται στόν νόμο Κατρούγκαλου. Έτσι, ή αύξησης που προκύπτει από 01.01.2023 συμψηφίζεται με την θετική προσωπική διαφορά.

Σε μή υποκείμενες σε έπανυπολογισμό συντάξεις (δηλαδή σε όσες χορηγούνται από τόν πρώην Όργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων [Ο.Γ.Α.] και σε όσες χορηγούνται από τό πρώην Ναυτικό Άπομαχικό Ταμείο [Ν.Α.Τ.], ή αύξησης πραγματοποιείται στό ποσό συντάξεως αφαιρουμένων τών λοιπών κρατήσεων πλην της κρατήσεως υπέρ ύγειονομικής περιθάλψεως, ή όποια υπολογίζεται στό αυξημένο ποσό συντάξεως.

Άντιθέτως οι άρνητικές προσωπικές διαφορές προκύπτουν από τις τυχόν αυξήσεις με βάση τά νέα ποσοστά αναπληρώσεως που χορηγούνται από 01.10.2019. Δηλαδή ή αύξησης της ανταποδοτικής συντάξεως, ή όποια χορηγείται σε δόσεις από 01.10.2019, δέν συμψηφίζεται με τις αυξήσεις συντάξεων.

## 8. ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΔΥΣΚΟΛΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 13



# Ένα ακόμη δύσκολο εγχείρημα

Α Δ Ε Σ Μ Ε Υ Τ Α  
ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ ΓΟΥΣΕΤΗ

**Τ**ην παραμονή της Πρωτοχρονιάς δημοσιεύθηκε η απογραφή του 2021. Ο μόνιμος πληθυσμός της χώρας μειώθηκε κατά 3,5%. Μας εξέπληξε ότι τα ΜΜΕ περιορίζονται στις εκλογικές επιπτώσεις, ενώ αγνοούν το μείζον: όσα μέτρα και αν ληφθούν, όσες μεταρρυθμίσεις και αν γίνουν, η χώρα δεν θα δει ανάπτυξη όσο μειώνεται ο πληθυσμός της. Αντίθετα, θα δει μέτρα όπως η επιμήκυνση της ηλικίας συνταξιοδότησης και η μείωση των συντάξεων. Ήδη τα βλέπουν οι Γάλλοι.

Για την ενίσχυση των γεννήσεων η κυβέρνηση παίρνει μέτρα αύξησης του κοινωνικού κράτους, αλλά αυτά δεν αποδίδουν και επειδή η δυτική κουλτούρα, με την πλήρη συμμετοχή των γυναικών στην οικονομική

και κοινωνική ζωή, διευρύνεται και στη χώρα μας. Η αναπαραγωγή και η φροντίδα σπιτιού και παιδιών δεν είναι ο μοναδικός στόχος τους. Αλλωστε το πρόβλημα της υπογεννητικότητας ταλαιπωρεί και τις αναπτυγμένες, με επαρκέστερο κοινωνικό κράτος, χώρες. Επιπλέον, η δική μας συρρικνώνεται επιπροσθέτως λόγω brain drain.

Για την αντιμετώπιση του τελευταίου αγωνίζεται η κ. Κεραμέως προωθώντας μέτρα καινοτομίας, εξωστρέφειας και συνεργασίας των ΑΕΙ με επιχειρήσεις. Σε ό,τι αφορά όμως την υπογεννητικό-

τητα, τη λύση μας τη συστήνει επανειλημμένως η Moody's. Την είπε και ο κ. Μητσοτάκης το καλοκαίρι: «Η συνειδητή ένταξη αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία θα ανακουφίσει και την πληθυσμιακή μας υποχώρηση». Όμως, αυτή η λύση είναι δίκαιο μαχαίρι: οι μετανάστες είναι κυρίως μουσουλμάνοι, αφού ο πληθυσμός της Γης αυξάνεται κυρίως στην Αφρική και σε μουσουλμανικές χώρες. Για να αντικαταστήσουμε τον φθίνοντα πληθυσμό της Ε.Ε., θα χρειαστούμε 1,5 εκατ. μετανάστες τον χρόνο και έτσι, μέχρι το τέλος του αιώνα, το 60% του πλη-

θυσμού θα είναι μουσουλμάνοι. Αυτό δημιουργεί τεράστιες αντιδράσεις και άνοδο της ακροδεξιάς στις ευρωπαϊκές χώρες.

Ωστόσο, η ελεγχόμενη μετανάστευση είναι αναγκαστικός μονόδρομος. Χρειάζεται όμως να συνοδεύεται από εντατική προσπάθεια ένταξης. Δηλαδή, το αντίθετο της πολυπολιτισμικότητας. Καμία παραχώρηση στα αλλοδαπά (κυρίως μουσουλμανικά) έθνη που δεν συνάδουν με τον πολιτισμό μας, με απειλή απέλασης. Παράλληλα, αυστηρή τιμωρία στους «αλληλέγγυους» που παρανομούν είτε διευκολύνοντας την είσοδο μεταναστών χωρίς έλεγχο είτε στεγάζοντάς τους σε παρανόμως κατειλημμένα κτίρια είτε αλλιώς. Ένα ακόμη δύσκολο εγχείρημα στο ξεκίνημα της νέας χρονιάς.

## 9. ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗ ΓΙΑ 35ΑΡΗΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 1



# Μετεγγραφή για 35άρηδες στην επικουρική ασφάλιση

*Από τον ΕΦΚΑ στο ΤΕΚΑ*

**Τη δυνατότητα** να μετεγγραφούν στο νέο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) έχουν από φέτος οι εργαζόμενοι έως 35 ετών που είναι ήδη ασφαλισμένοι για επικουρική σύνταξη στον e-ΕΦΚΑ. Η σχετική πλατφόρμα για την υποβολή αίτησης έχει ανοίξει. Επίσης, από τον Μάρτιο θα αποκτήσουν τη δυνατότητα ασφάλισης στο ΤΕΚΑ οι αυτοαπασχολούμενοι υγειονομικοί, οι επαγγελματίες που υπάγονταν στον πρώην ΟΓΑ, καθώς και

πρόσωπα που εξαιρούνται από την υποχρεωτική επικουρική ασφάλιση, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 35ο έτος της ηλικίας τους. Το ύψος των εισφορών παραμένει στο 6% των μεικτών αποδοχών των εργαζομένων (3% για τον εργοδότη και 3% για τον εργαζόμενο) για την πλειονότητα των μισθωτών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Για τους μη μισθωτούς, οι μηνιαίες εισφορές καθορίζονται από την ασφαλιστική κατηγορία που έχουν επιλέξει. **Σελ. 23**

## 9. ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΗ ΓΙΑ 35ΑΡΗΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .04/01/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .04/01/2023

Σελίδα: . . . . . 21



# Αλλαγή επικουρικού για νέους έως 35 ετών

*Από τον ΕΦΚΑ στο ΤΕΚΑ εντός του 2023*

**Τη δυνατότητα** μετεγγραφής από τον ΕΦΚΑ στο ΤΕΚΑ έχουν εντός του 2023 όλοι οι ήδη εργαζόμενοι που είναι κάτω των 35 ετών, καθώς και αυτοί που δεν είχαν έως σήμερα επικουρικό ταμείο. Επίσης, από τον Μάρτιο θα αποκτήσουν τη δυνατότητα ασφάλισης στο ΤΕΚΑ οι αυτοαπασχολούμενοι υγειονομι-

κοί, οι επαγγελματίες που υπάγονταν στον πρώην ΟΓΑ, καθώς και πρόσωπα που εξαιρούνται από την υποχρεωτική επικουρική ασφάλιση, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 35ο έτος της ηλικίας τους. Το ύψος των εισφορών παραμένει στο 6% (3% για τον εργοδότη και 3% για τον εργαζόμενο). **Σελ. 23**



# Η διαδικασία ένταξης στο νέο επικουρικό ταμείο για τους 35άρηδες

Η αίτηση, το ύψος των εισφορών και τι ισχύει για μισθωτούς και επαγγελματίες

Της **ΡΟΥΛΙΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

**Δυνατότητα...** μετεγγραφής από τον ΕΦΚΑ στο ΤΕΚΑ, το νέο ταμείο κεφαλαιοποιητικής επικουρικής ασφάλισης που έκλεισε τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του, έχουν εντός του 2023 όλοι οι ήδη εργαζόμενοι που είναι κάτω των 35 ετών, καθώς και αυτοί που δεν είχαν έως σήμερα επικουρικό ταμείο.

Πρόκειται στην ουσία για ήδη ασφαλισμένους στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ, που έχουν γεννηθεί από 01.01.1987 και μετά, για τους οποίους ήδη η σχετική πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων αλλαγής ασφαλιστικού φορέα είναι ανοικτή, αλλά και αυτοαπασχολούμενους υγειονομικούς, ασκούντες επάγγελμα υπαγόμενο στην ασφάλιση του π. ΟΓΑ, καθώς και πρόσωπα που εξαιρούνται από την υποχρεωτική υπαγωγή σε επικουρική ασφάλιση, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 35ο έτος της ηλικίας τους, για τους οποίους όμως η πλατφόρμα θα ανοίξει τον Μάρτιο.

**be.teka.gov.gr**

Αναλυτικά, με αίτησή τους στη διεύθυνση [be.teka.gov.gr](http://be.teka.gov.gr), κλιμάδες 35άρηδες που εργάζονταν και πριν από τον Ιανουάριο του 2022 μπορούν οποτεδήποτε να επιθυμούν, εντός του 2023, να ενταχθούν στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα υπαγόμενο πλέον στο ΤΕΚΑ. Από τον Μάρτιο του 2023 στο νέο ηλεκτρονικό ταμείο τους

ΤΕΚΑ θα παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής στην επικουρική ασφάλιση του ΤΕΚΑ και σε ασφαλισμένους που απασχολούνται σε κλάδους όπου μέχρι σήμερα δεν υπήρχε υποχρέωση υπαγωγής στην επικουρική ασφάλιση (π.χ. ελεύθεροι επαγγελματίες, αγρότες, αυτοαπασχολούμενοι υγειονομικοί, κ.λπ.). Το δικαίωμα ένταξης στο ΤΕΚΑ σε αυτή την περίπτωση διατηρείται μέχρι τη συμπλήρωση του 35ου έτους της ηλικίας.

Πρακτικά, η διαδικασία αλλαγής φορέα επικουρικής ασφάλισης είναι εύκολη. Οι μισθωτοί τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα πρέπει να γνωρίζουν τον Αριθμό Μητρώου Εργοδότη (ΑΜΕ), ο οποίος είναι διαθέσιμος από τις οικονομικές υπηρεσίες του φορέα απασχόλησής τους. Επιπλέον πρέπει να μεριμνήσουν για την ενημέρωση του εργοδότη σχετικά με την αλλαγή φορέα επικουρικής ασφάλισης. Αντίστοιχα, οι μη μισθωτοί πρέπει να γνωρίζουν τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) τους, όπως έχει δηλωθεί στην ΑΑΔΕ. Σε περίπτωση άσκησης παράλληλης δραστηριότητας, αρκεί η δήλωση της μισθωτής δραστηριότητας και ο ΑΜΕ.

Η αλλαγή φορέα και η υπαγωγή στο ΤΕΚΑ, ενεργοποιείται από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τον μήνα υποβολής της αίτησης. Δηλαδή, π.χ. αν κάποιος υποβάλει αίτηση αλλαγής στις 04.01, η έναρξη ασφάλισής του στο ΤΕΚΑ ξεκινάει 01.03.



**Το νέο Ταμείο Κεφαλαιοποιητικής Επικουρικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) έχει διανύσει με επιτυχία ένα χρόνο λειτουργίας, καθώς ήδη στα μητρώα του βρίσκονται περίπου 150.000 ασφαλισμένοι και 65.000 εργοδότες, επισήμανε ο αρμόδιος υφυπουργός Εργασίας Πάνος Τσακλόγλου.**

**Για τους ήδη ασφαλισμένους στο επικουρικό του e-ΕΦΚΑ η πλατφόρμα είναι ανοικτή, ενώ για μη μισθωτούς χωρίς επικουρική ανοίγει τον Μάρτιο.**

Το ύψος των εισφορών για το νέο επικουρικό σύστημα ασφάλισης παραμένει στο 6% των μισθών (3% για τον εργοδότη και 3% για τον εργαζόμενο) για την πλειονότητα των μισθωτών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Για τους μη μισθωτούς, οι μηνιαίες εισφορές καθορίζονται από την ασφαλιστική κατηγορία που έχουν επιλέξει και θα συνεχίσουν να επιλέγουν. Η πρώτη ανέρχεται σε 39 ευρώ, αναμένεται βέβαια να αυξηθεί κατά 9,9% και να φθά-

σει τα 42,9 ευρώ, η δεύτερη σε 47 ευρώ με πιθανή αύξηση στα 51,6 ευρώ και η τρίτη σε 56 ευρώ, που με την αύξηση λόγω του πληθωρισμού εκτιμάται πως θα ανέλθει σε 61,5 ευρώ τον μήνα.

Σημαντικό ρόλο στην απόφαση των νέων διαδραματίζει το τι θα γίνει με τις εισφορές που έχει πληρώσει κάποιος ασφαλισμένος στον ΕΦΚΑ, εφόσον μεταπηδήσει στο ΤΕΚΑ. Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται, ο ασφαλισμένος που θα αλλάξει φορέα επικουρικής ασφάλισης θα λάβει κατά τη συνταξιοδότησή του επικουρική σύνταξη και από τα δύο Ταμεία: **α.** Επικουρική σύνταξη από τον e-ΕΦΚΑ έναντι των εισφορών που κατέβαλε στον e-ΕΦΚΑ.

**β.** Επικουρική σύνταξη από το ΤΕΚΑ έναντι των εισφορών που κατέβαλε στο ΤΕΚΑ.

Προσοχή όμως, για τη θεμελίωση δικαιώματος επικουρικής σύνταξης, ο ασφαλιστικός χρόνος στον κλάδο επικουρικής του e-ΕΦΚΑ και στο ΤΕΚΑ υπο-

λογίζεται αθροιστικά. Εφόσον ο εργαζόμενος έχει αθροιστικά 15 χρόνια ασφάλισης στα δύο Ταμεία επικουρικής, θεμελιώνει δικαίωμα επικουρικής σύνταξης και στα δύο Ταμεία, ανεξάρτητα από τον χρόνο ασφάλισης στο κάθε Ταμείο.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι η αλλαγή φορέα γίνεται μόνο μια φορά και δεν είναι αναστρέψιμη. Από τη χρονική στιγμή που θα υπαχθεί κάποιος στο ΤΕΚΑ και για το υπόλοιπο του εργασιακού του βίου, όταν ασκεί επάγγελμα για το οποίο προβλέπεται επικουρική ασφάλιση, θα ασφαλιστεί στο ΤΕΚΑ.

**Ατομικοί λογαριασμοί**

Όπως δήλωσε ο υπουργός Εργασίας Κωστής Χατζηδάκης, δίνεται η δυνατότητα στους νέους ασφαλισμένους και στους νέους εργαζομένους να έχουν έλεγχο πάνω στη σύνταξή τους, αφού τα χρήματά τους δεν μπαίνουν σε έναν μεγάλο κορβανά που τα

διαχειρίζεται το κράτος, αλλά σε ατομικούς λογαριασμούς, όπου ο ασφαλισμένος μπορεί να βλέπει πως εξελίσσονται οι αποταμιεύσεις του σε σχέση με την επικουρική του σύνταξη. Αλλά και ο αρμόδιος υφυπουργός Πάνος Τσακλόγλου επισήμανε πως το νέο ταμείο έχει διανύσει με επιτυχία ένα χρόνο λειτουργίας, καθώς ήδη στα μητρώα του βρίσκονται περίπου 150.000 ασφαλισμένοι και 65.000 εργοδότες.

Σύμφωνα, τέλος, με τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΤΕΚΑ, Νικόλαο Τεσσαρομάτη, δομημένο στη βάση της διεθνούς πρακτικής και εμπειρίας πρωτοποριακών οργανισμών κεφαλαιοποιητικού χαρακτήρα του πρώτου πυλώνα, το ΤΕΚΑ παρέχει τη δυνατότητα στη νέα γενιά συμμετοχής σε έναν νέο αλλά δοκιμασμένο διεθνώς συνταξιοδοτικό θεσμό, που φιλοδοξεί να συμβάλει στη διασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης για τους συνταξιούχους.